

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące podmiotu ubiegającego się o wpis

nazwa inicjatywy	Odtworzenie zabytkowej rzeźby Diany w parku miejskim w Prudniku i stworzenie wokół, miejsca rozrywki i wypoczynku
nazwa podmiotu	Stowarzyszenie Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego im. A. Mickiewicza w Prudniku wraz z Uniwersytetem Złotego Wieku „Pokolenia” i Stowarzyszeniem Diana
dokładny adres	48 – 200 Prudnik ul. Gimnazjalna 2
gmina	Prudnik
powiat	Prudnik
województwo	opolskie
telefon	606 989 343
adres strony internetowej	http://sploprudnik.ovh.org/
faks	-
adres e-mail	przyjaciele.1.lo@wp.pl

2. Charakter podmiotu

Obywatele zorganizowani (zaznacz):

- w radach i komitetach utworzonych przez władze publiczne
- w radach i komitetach zorganizowanych z inicjatywy mieszkańców
- zebraniach wiejskich i sołectwach
- w organizacjach pozarządowych
- nieformalnych grupach obywatelskich
- indywidualne osoby

3. Rodzaj(e) podjętych działań na rzecz realizacji potrzeb społeczności lokalnej (zaznacz):

- realizacja zadań publicznych na zlecenie władz lokalnych
- działalność charytatywna i opiekuńcza
- działalność edukacyjna i wychowawcza
- działalność wspierająca rozwój społeczności lokalnej
- działalność na rzecz podniesienia warunków życia
- działalność na rzecz zachowania i rozwoju lokalnych wartości kultury i tradycji

4. Przedmiot działalności

Odtworzenie rzeźby Diany z oryginalnym klombem w prudnickim parku i stworzenie wokół, miejsca wypoczynku i rozrywki z wykorzystaniem również sąsiedniej altany.

Stała organizacja dużych plenerowych imprez o charakterze rodzinnych pikników.

Oficjalne nazwanie placu z pomnikiem i altaną imieniem wielce zasłużonej dla Prudnika rodziny Fränkłów – miejscowych przemysłowców i mecenasów działań społecznych i kulturalnych, fundatorów także pomnika Diany i pawilonu muzycznego.

Ustanowienie Statuetki Diany, jako honorowej nagrody przyznawanej osobom zasłużonym dla Prudnika.

5. Opis działań

Spółeczna inicjatywa narodziła się w gronie miłośników historii w roku 2006 z zaangażowaniem również lokalnej prasy oraz osób spoza Prudnika, ale sentymentalnie lub rodzinnie związanych z tym miastem. Jeszcze przed oficjalnym powołaniem w roku 2008 Stowarzyszenia „DIANA”, odbyły się dwie duże imprezy promujące przedsięwzięcie w parku, przy zabytkowym cokole, który pozostał po pomniku Diany. Głównym organizatorem tych imprez, a także animatorem działań późniejszych, poza Stowarzyszeniem „Diana” był Uniwersytet Złotego Wieku „Pokolenia” funkcjonujący przy Stowarzyszeniu Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza. Pomnik ufundowany przez prudnickich przemysłowców – rodzinę Fränkłów, założycieli sławnego „Froteksu” (Zakłady Przemysłu Bawełnianego) – postawiony został w roku 1911, a w roku 1945 rzeźba Diany zniknęła.

Plenerowe spotkania w piknikowej formie, z ogromną różnorodnością propozycji artystycznych i rozrywkowych cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem i uznaniem mieszkańców. Znalazło to również odbicie w kilkuset podpisach na listach poparcia idei („Takie imprezy zbliżają mieszkańców” – pisała lokalna prasa).

Przez kolejne trzy lata podejmowane działania promujące (imprezy, wydawnictwa, publikacje w prasie,) pozyskiwanie środków finansowych (kwesta, cegiełki, darowizny) i poszukiwanie głównego sponsora, przy poparciu lokalnych władz samorządowych, doprowadziły w roku 2011 – w stulecie ufundowania pomnika, do jego odtworzenia i odsłonięcia z jednoczesnym odtworzeniem w pierwotnym kształcie (wg starych widokówek) klombu wokół pomnika. Realizacji głównego celu, towarzyszyły też takie wydarzenia – zakładane w programie inicjatywy – jak nazwanie placu z pomnikiem imieniem – wielce zasłużonej dla Prudnika, dotychczas oficjalnie nie uhonorowanej rodziny Fränkłów oraz ustanowienie (uchwałą Rady Miejskiej) honorowej nagrody w postaci Statuetki Diany, wręczanej ludziom szczególnie zasłużonym dla miasta. W ten sposób Diana stała się „znakiem firmowym” Prudnika. Przy Dianie corocznie organizowane są różnorodne

formy wypoczynku i rozrywki (koncerty, pokazy, wystawy, zabawy dla dzieci), a statuetka Diany, w tym - 2014 roku wręczona zostanie po raz drugi.

Grupa kilkunastu osób związanych z Prudnikiem w różnych dziedzinach działania (m. in. księgarz, policjant, nauczyciel, plastyk i dziennikarz) zainspirowanych publikacjami w lokalnym „Tygodniku Prudnickim” oraz inicjatywą Tomasza Wełny – absolwenta ASP (deklarował bezpłatne wykonanie modelu – matrycy do odlewu z brązu) spotykała się nieformalnie dyskutując o idei, aby w konsekwencji przekształcić się w komitet założycielski Stowarzyszenia Diana.

Grupa znalazła wsparcie w działaniu wśród słuchaczy Uniwersytetu Złotego Wieku i Stowarzyszeniu Przyjaciół LO. Inicjatywa nagłośniona, spopularyzowana w prasie i w pismach skierowanych do ówczesnych władz lokalnych, oficjalnie nie zainteresowała odpowiednich czynników i dopiero nowa ekipa, po wyborach samorządowych stworzyła atmosferę sprzyjającą dalszym działaniom, a planowana modernizacja parku uwzględniała odtworzenie pomnika i zagospodarowanie terenu wokół, a jednocześnie władze miejskie deklarowały zaplanowanie odpowiednich funduszy w lokalnym budżecie. Ten efekt osiągnięty przez wiele wcześniejszych rozmów i pism, stwarzał możliwość do zintensyfikowania działań. W parku najbardziej intrygującym obiektem był kamienny cokół – pusty i tajemniczy, stuletnia pozostałość po pomniku Diany. Jak wyglądała rzeźba można było zobaczyć jedynie na starych widokówkach i one posłużyły jako wzór i zachęta, aby spowodować powrót rzymskiej bogini na pusty cokół, przypominając mieszkańcom historię i tradycję, stwarzając jednocześnie miejsce wypoczynku i rozrywki, zwłaszcza, że obok jest starsza o 20 lat altana, ufundowana również przez rodzinę Fränkłów jako „pawilon muzyczny”. Tam odbywały się koncerty i współcześnie – po odtworzeniu Diany i przy organizacji imprez – przywrócona została temu miejsca historyczna rola. Zarówno te pierwsze promujące ideę imprezy jeszcze przed powrotem Diany na cokół, jak i późniejsze już w towarzystwie rzymskiej bogini, miały charakter kilkugodzinnych pikników rodzinnych, przy współdziałaniu prudnickich placówek kultury, szkół, indywidualnych twórców i co charakterystyczne również z udziałem przedstawicieli gmin powiatu prudnickiego: Białej, Głogówka, Lubrzy. Przy dużej aktywności członków stowarzyszenia – udało się zapewnić dużą różnorodność programu tych spotkań m. in. koncerty zespołów, prezentacja pasji (taniec, malarstwo, witraże, poezja), loteria, wybory MISS DIANA i DAMY Z EPOKI, wystawy amatorskiej twórczości (malarstwo, fotografia), zawody łucznicze, tenisa ziemnego i strzeleckie, zabawy dla dzieci, pokazy modeli latających i scen ze świata fantazy, wystawa psów, galeria metaloplastyki, spacer po parku z przewodnikiem, przejażdżki kucykami i wiele innych zdarzeń. Ta różnorodność i atrakcyjność miała pokazać możliwości organizowania takich imprez, przez które przewijało się setki uczestników wypowiadających się i wpisujących entuzjastyczne opinie o całej inicjatywie. Nim nastąpił finał i efektowne imprezy, trwał czas zdobywania funduszy, szukania sponsorów, dziesiątki rozmów i pism, konkurs na wykonanie rzeźby i długotrwałe dyskusje z twórcami, promujące ideę folderki i widokówki, publikacje w prasie lokalnej.

6. Ocena efektów wdrożenia projektu dla zaangażowania mieszkańców w realizację zadań publicznych

Plac rodziny Fränklów – centralne miejsce prudnickiego parku z pomnikiem Diany i altaną, ze źródłem w pobliżu (efekty renowacji parku) jest miejscem najchętniej odwiedzanym przez mieszkańców, którzy tutaj też prowadzą swoich gości przyjeżdżających do Prudnika. Miejsce przypomina historię (na tablicy jest informacja o pomniku), urokliwe miejsce daje wypoczynek, a organizowane imprezy przyciągają zainteresowanych. Przedsięwzięcie wspierali swoim autorytetem, udziałem i pozytywnymi opiniami m.in. europosłanki: Lidia Geringer de Oedenberg (najbardziej zaangażowana również w konkretną pomoc) i Danuta Jazłowiecka, poseł na Sejm RP – Janina Okrągły, marszałek województwa opolskiego – Józef Sebasta czy rektor Uniwersytetu Opolskiego – historyk, pasjonat – Stanisław Sławomir Nicieja. Wszystkie przedstawione cele zostały zrealizowane. Poza odtworzeniem rzeźby, również nazwanie placu imieniem Rodziny Fränklów, ustanowienie Statuetki Diany jako honorowej nagrody dla osób zasłużonych dla Prudnika i wreszcie organizacja imprez. To miejsce stało się też punktem początkowym lub na trasie trzech szlaków turystycznych. To wszystko stanowi trwały efekt z ogromnym oddziaływaniem na lokalną społeczność. Stanowi przykład trójsektorowego porozumienia w dążeniu do określonego celu, buduje postawę obywatelską, tworzy wśród mieszkańców wzorce i standardy, pokazuje jak działać efektywnie i jak wiele można dokonać we wspólnym działaniu, przy wzorcowej współpracy z władzą samorządową. Prudnicka inicjatywa znalazła się – wśród 28 przykładów wybranych z całego kraju w wydawnictwie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej „Aktywne społeczności. Zmiana społeczna. Katalog praktyk”. Tam autor (Tomasz Kosmala – OCWIP) pisze m. in. : *„Pusty cokół stał się kołem napędowym, pretekstem do podjęcia różnego rodzaju inicjatyw. /.../ Prudnik może stać się dobrą praktyką i przykładem dla wszystkich miejscowości, których większość mieszkańców stanowią seniorzy. Ponieważ historia naszego kraju bogata jest w takie puste cokoły, mogą się one stać doskonałym pretekstem do rozpoczęcia działań, zjednoczenia różnych ludzi i pokoleń, aby czerpać z bogactwa historii i sprawić, że małe ojczyzny staną się miejscami znanymi i przyjaznymi.”*

7. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Główny koszt projektu, wykonania i ustawienia rzeźby na cokole (blisko 80 tysięcy złotych) w wyniku porozumienia ze Stowarzyszeniem „Diana” – poniósł miejscowy Bank Spółdzielczy, część działań organizacyjnych (transport, dodatkowe materiały, urządzenie klombu wokół pomnika, oznaczenie placu i wykonanie statuetek) sfinansowane zostało z budżetu miasta. Na materiały promocyjne (folderki, plansze fotograficzne, widokówki, cegiełki), organizację imprez (transport, wynagrodzenie zespołu, usługi techniczne) i koszty administracyjne przeznaczone zostały fundusze własne Stowarzyszenia, uzyskane z publicznej kwesty, loterii, sprzedaży cegiełek, składek i darowizn. Wiele usług (m. in. kilkugodzinna praca podnośnika przy ustawianiu rzeźby, a także prace organizacyjne) wykonane zostało społecznie. Wykorzystywane do różnych celów pomieszczenia i urządzenia udostępniane były bezpłatnie przez Prudnicki Ośrodek Kultury i biuro Stowarzyszenia. Ogólne nakłady na organizację i realizację projektu szacowane są na około

100 tysięcy złotych (w tym główny koszt rzeźby – 80 tys. zł.) Tym samym, w takim wspólnym działaniu zawiązało się partnerstwo wielosektorowe.

8. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

W pierwszym okresie wyjścia z inicjatywą, brak zainteresowania ówczesnej ekipy władz samorządowych, późniejsze problemy finansowe, dyskusje w niektórych kręgach o celowości takiego przedsięwzięcia oraz sprzeczne wizje twórców (autorzy się zmieniali) rzeźby z wymaganiami realizatorów. Ale były to trudności, które udało się pozytywnie pokonać i nie miały wpływu na ostateczny efekt w pełni zgodny ze wstępnymi założeniami.

9. Zalecenia dla innych podmiotów zainteresowanych wdrożeniem projektu

Zakres projektu i kilkuletnia realizacja, na wstępie nie są może zachęcające, ale jak napisał autor jednej z publikacji *„historia naszego kraju bogata jest w takie puste cokoły”* (dosłowne i symboliczne) i *„mogą się one stać doskonałym pretekstem do rozpoczęcia działań, zjednoczenia różnych ludzi i pokoleń”*, a końcowy efekt daje dużą satysfakcję. Warto podjąć ten trud.